

Marcus 5, 21-43
Matteüs 9, 18-26;
Lucas 8, 40-56

13e zondag / B

Het dochtertje van Jairus en de vrouw die 12 jaar ziek was

Interessant om weten voor je de tekst leest ...

Jairus = de Heer ziet (met barmhartigheid naar hem)

Het komt niet zo vaak voor dat personen die maar even ter sprake komen in het evangelie, met hun naam genoemd worden. Wanneer dit zo is, veronderstelt men dat die persoon goed bekend was onder de eerste christenen.

Synagogebestuurder

Aanzienlijk man in de joodse gemeente, die bepaalde wie de voorbidders zouden zijn en wie zou prediken in de synagoge, de plaats waar joden bijeen komen om te bidden en de bijbel te bestuderen.

Omdat Jezus ongunstig aangeschreven stond in de officiële joodse kringen waartoe Jairus behoorde, moest hij heel wat overwinnen om tot bij Jezus te komen. Toch geeft dit gebeuren aan dat niet alle joodse religieuze leiders tegen Jezus waren.

Handoplegging

Populair genezingsgebaar ten tijde van Jezus.

Redden

Dit werkwoord valt op. Jairus had net zo goed kunnen vragen dat Jezus zijn dochtertje zou genezen. 'Redden' verwijst naar de naam Jezus, die betekent: 'God redt'.

Twaalf

Herinnert aan de twaalf stammen van Israël.

In het hoofdverhaal wordt dit volk symbolisch voorgesteld als dood, in het tussenverhaal als onvruchtbaar.

Vloeiing

Volgens de joodse wet (Lev 15) is een vrouw onrein tijdens haar menstruatie. Daarom mag ze dan niemand aanraken.

Een vrouw die aan bloedvloeiing leed was door haar ziekte voortdurend 'onrein'. Ten tijde van Jezus werd ze gemarginaliseerd en als een levende dode gezien.

Menigte

Dat er veel mensen zijn rond Jezus, maakt het gemakkelijk voor de vrouw om ongemerkt Jezus' kleren aan te raken. Want wegens haar ziekte mocht ze niemand aanraken, omdat men vreesde voor besmetting.

Bloed

Beeld voor leven. Bloed verliezen betekent: stilaan dood gaan.

Gestorven / dood

'Dood' kan vele gezichten hebben: alle situaties waarbij de mensen niet de kracht hebben om zelf op te staan.

Bv. Mensen die door onrechtvaardige structuren uitgebuit worden, zodat het leven voor hen geen betekenis meer heeft.

Petrus, Jacobus, Johannes

De drie belangrijkste apostelen. Het zijn die apostelen die Jezus bij zijn verheerlijking op de berg Tabor, en die Jezus, aan de vooravond van zijn dood, vergezellen in de Olijfhof.

Huilen en rouwen

Het was gebruikelijk om een dode te betreuren met kreten en klaagliederen. De familie werd hierbij bijgestaan door gehuurde beroepsklagers en muzikanten.

Slaap

De dood is in het licht van het geloof een slaap, waaruit men door God gewekt wordt. Jezus brengt de dood tot haar ware proporties terug.

De dood heeft niet het laatste woord: over de dood heen gaat het leven verder.

Talita koemi = meisje, sta op.

Deze woorden werden in het Aramees overgeleverd, de taal die Jezus sprak. Deze taal wordt nu nog in twee dorpen van Libanon gesproken. Ze wordt ook nog gebruikt in de liturgie van enkele Oosterse Kerken.

De tekst

Toen Jezus weer met de boot naar de overkant gegaan was, verzamelde zich een grote menigte bij Hem. Dat was aan het meer. Daar kwam **Jairus** aan, een van de **synagogebestuurders**. Toen hij Jezus zag, wierp hij zich aan zijn voeten en smeekte Hem dringend: 'Mijn dochtertje is doodziek. Kom mee en **leg haar de handen op**, zodat ze **gered** wordt en in leven blijft.' Hij ging met hem mee.

Een grote menigte volgde Hem, en ze drongen tegen Hem op. Er was een vrouw bij die al **twaalf** jaar aan **vloeiingen** leed. Ze had veel te lijden gehad van allerlei dokters en alles uitgegeven wat ze had, en er geen baat bij gevonden; ze was er eerder op achteruitgegaan. Omdat ze over Jezus gehoord had, kwam ze door de **menigte** naar Hem toe en raakte van achteren zijn kleren aan. 'Want', dacht ze, 'als ik zijn kleren maar aanraak, zal ik gered worden.' Meteen droogde de bron van haar **bloed** op, en ze voelde aan haar lichaam dat ze van haar kwaal was genezen. Maar Jezus, die zelf meteen voelde dat er een kracht van Hem was uitgegaan, draaide zich in de menigte om en zei: 'Wie heeft mijn kleren aangeraakt?' Zijn leerlingen zeiden tegen Hem: 'U ziet hoe de menigte tegen U opdringt, en U zegt: "Wie heeft Mij aangeraakt?"' Maar Hij keek rond om de vrouw te zien die dat gedaan had. De vrouw werd bang en begon te beven, omdat ze wist wat er met haar gebeurd was. Ze kwam naar voren, wierp zich voor zijn voeten en vertelde Hem de hele waarheid. Maar Hij zei haar: 'Mijn dochter, uw vertrouwen is uw redding; ga in vrede, en blijf van uw kwaal verlost.'

Hij was nog niet uitgesproken of daar kwamen mensen uit het huis van de synagogebestuurder om hem te zeggen: 'Uw dochter is **gestorven**. Wat valt u de meester nog lastig?' Maar Jezus, die opving wat er gezegd werd, zei tegen de synagogebestuurder:

'Wees niet bang, heb maar vertrouwen.'
Hij liet niemand met zich meegaan, behalve **Petrus, Jakobus en Johannes**, de broer van Jakobus. Ze kwamen bij het huis van de synagogebestuurder, en Hij zag de drukte van **huilende en rouwende** mensen. Hij ging naar binnen en zei: 'Waarom die drukte en die tranen? Het kind is niet gestorven, het **slaapt**.'
Ze lachten Hem uit. Maar Hij stuurde ze allemaal naar buiten, nam de vader en moeder van het kind en zijn metgezellen mee, en ze gingen het vertrek binnen waar het kind lag. Hij pakte het kind bij de hand en zei haar: '**Talita koem**.'
In vertaling betekent dat: Meisje, Ik zeg je, sta op. Meteen stond het meisje op en liep rond. Ze was twaalf jaar. Ze raakten buiten zichzelf van opwinding. Hij beval hun met nadruk dat niemand dit te weten zou komen, en Hij vroeg hun om haar eten te geven.

Stilstaand bij de tekst

Deze tekst zegt van Jezus dat Hij de **Messias** is:

. Hij is sterker dan het kwaad

Wanneer de vrouw Jezus aanraakt, wordt de onreine vrouw rein (Dus niet: Jezus wordt onrein - wat men vanuit de joodse godsdienst mag verwachten).

. Hij roept mensen op om 'op te staan' en te 'leven'.

Jezus noemt de vrouw 'dochter', waardoor ze opnieuw in de samenleving opgenomen wordt.

. Hij verwacht vertrouwen, geloof.

Als je rekening houdt met de beeldende taal in deze tekst, lees je dat Jezus de dood overwint (= voorafbeelding van zijn **verrijzenis**). Hij roept de mensen op om wakker te worden uit de dood en al wat dood maakt, om op te staan, tot leven te komen en vrucht te dragen (nl. Gods woorden niet alleen beluisteren maar ook doen).

Deze tekst zegt met beelden wat 'geloven' is: zich niet bij onheil, ook niet bij dood neerleggen, maar opstaan, leven en vruchtbaar zijn.

Herinnering aan het Oude Testament

Enige tijd later werd de zoon van de vrouw des huizes ziek en zijn ziekte werd steeds erger, totdat alle leven uit hem geweken was.

Toen zei de vrouw tot Elia: 'Man Gods, hoe heb ik het nu met u?

Hebt u bij mij uw intrek genomen om mijn zonden openbaar te maken door mijn zoon te doen sterven?'

Hij antwoordde: 'Geef uw zoon aan mij.'

Hij nam het kind uit haar armen, bracht het naar de bovenkamer waar hij logeerde en legde het op zijn bed.

Daarop riep hij Jahwe aan en zei:

'Jahwe mijn God, brengt gij zelfs over de weduwe bij wie ik te gast ben onheil door haar zoon te laten sterven?'

Toen ging hij driemaal languit op het kind liggen.

Daarbij riep hij Jahwe aan en zei:

'Jahwe mijn God, laat toch de ziel in dit kind terugkeren.'

En Jahwe gaf gehoor aan de bede van Elia:

de ziel keerde terug in het kind en het leefde weer.

Toen nam Elia het kind op, ging van de bovenkamer naar beneden, trad het huis binnen en gaf het kind aan de moeder.

En Elia zei: 'Zie, uw zoon leeft.'

Daarop zei de vrouw tot Elia: 'Nu weet ik zeker dat u een man Gods bent en dat Jahwe werkelijk door uw mond spreekt.'

1 Koningen 17, 17-24

Vereenvoudigde tekst

Jezus vaart met de boot naar de overkant van het meer.

Daar komen veel mensen naar Hem toe.

Ook Jairus, een van de bestuurders van de synagoge.

Wanneer hij Jezus ziet, knielt hij voor Hem

en smeekt: 'Mijn dochtertje is doodziek.

Kom mee en leg haar de handen op,

zodat ze gered wordt en blijft leven.'

Jezus gaat met hem mee.

Heel veel mensen volgen Hem.

Maar dan komen er mensen uit het huis van Jaïrus.

Ze zeggen aan Jaïrus: 'Uw dochter is gestorven.

Je moet de meester niet langer lastigvallen.'

Jezus hoort dat.

Hij zegt tegen Jaïrus: 'Heb vertrouwen.'

Jezus gaat verder met Petrus,

en met Jakobus en Johannes, de broer van Jakobus.

Ze komen bij het huis van Jaïrus.

Daar staat het vol huilende en rouwende mensen.

Hij gaat naar binnen en vraagt: 'Waarom wenen jullie?

Het kind is niet dood, het slaapt.'

Ze lachen Hem uit.

Maar Hij stuurt ze allemaal naar buiten.

Dan gaat Hij samen met de vader en moeder van het kind en zijn vrienden, de kamer binnen waar het meisje ligt.

Hij pakt haar bij de hand en zegt in zijn eigen taal: 'Talita koem.'

In het Nederlands betekent dat: 'Meisje, ik zeg je, sta op.'

Meteen staat het meisje op en begint rond te lopen. Ze is twaalf jaar oud.

Iedereen is in alle staten.

Jezus zegt: 'Zorg ervoor dat niemand dit te weten komt.'

En Hij vraagt: 'Wil je het meisje wat eten geven?'

Als je dit verhaal aan kinderen vertelt...

... moet je voor ogen houden dat als je de dood voorstelt als slaap de kinderen angst kunnen krijgen om te slapen. Dus zeker niet beklemtonen en in elk geval goed toelichten.

... is het belangrijk dat een tekst over dood aan bod kan komen op een 'neutraal' moment. Wanneer kinderen met dood geconfronteerd worden, kun je dan gemakkelijker verwijzen naar een tekst die ze al kennen.

... die al met dood geconfronteerd werden, kan deze tekst als basis dienen voor een gesprek over de vragen die zij zich over de dood stellen. Dit verhaal kan hen ook helpen om 'dood' te benaderen vanuit het christelijk geloof.

Suggesties

Kleine kinderen

Vertellen: Het verdriet van Jairus

Vertel het verhaal met behulp van prenten met: buurvrouwen, mama, papa, dokter, Jezus.

*'Och wat erg!' huilen de buurvrouwen, 'Och wat erg!'
Waarom huilen die buurvrouwen zo? Wat is er zo erg?
Hun buurmeisje is héél héél ziek. Iedereen denkt dat ze gaat sterven.
En nu zijn ze gekomen, de buurvrouw van de ene kant,
de buurvrouw van de andere kant, de buurvrouwen van de overkant...
en allemaal huilen ze. Ze lopen naar het huis waar Talita woont.*

*En de mama van Talita? En de papa? De mama zit stil naast het bed van Talita. Ze huilt ook, heel zacht, heel verdrietig.
En waar is de papa van Talita? Die gaat naar Jezus.
Hij loopt zo hard hij kan. Tranen rollen over zijn wangen. Zijn lieve Talita!
Op een dag werd ze ziek. Niet zo'n beetje, maar héél héél erg.*

*De dokter kwam iedere dag. Hij gaf een drankje en poeders en kruiden.
Maar het hielp niet. Talita werd zieker en zieker.
Is er dan niets meer aan te doen? Helpt dan niets meer.
'Ik ga naar Jezus', zegt papa Jairo.*

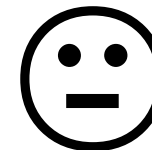
*Kijk daar is Jezus. Er zijn veel mensen bij Hem.
Maar papa Jairo trekt zich daar niets van aan.
'Rabbi Jezus', roept hij, 'Kom! Mijn dochtertje is erg ziek!'
'Ik ga met je mee, Jairo, zegt Jezus,
'wees maar niet bang! Heb vertrouwen.'
Ze gaan naar zijn huis.
Als ze binnenkomen horen ze alle buurvrouwen huilen.
'Wat is dat?', vraagt Jezus, 'waarom huilen en jammeren jullie?
Talita is niet dood, ze slaapt. Houdt daarmee op!'
Dan gaat Hij de kamer binnen waar het meisje ligt.
Jezus pakt haar hand en zegt: 'Kom Talita, sta op'.
Talita staat op en loopt weer.
'Geef haar maar gauw wat eten', zegt Jezus nog tegen mama.
(Naar: T. De Vries, 'Om te beginnen')*

Merk op:

- . Talita, de Hebreeuwse naam voor meisje wordt als voornaam gebruikt.
- . Het verhaal is levendig opgebouwd doordat telkens een andere figuur in het daglicht geplaatst wordt.

Inleefactiviteit

Zorg ervoor dat de kinderen elk over de volgende drie verschillende gezichten kunnen beschikken:

Vertel het verhaal over Jezus en het dochtertje van Jaïrus.
 Pauzeer regelmatig om de kinderen de kans te geven het overheersende gevoel van het onderdeel van het verhaal weer te geven.
 Je kunt je hiervoor inspireren aan de volgende tekst:

*Jaïrus loopt naar Jezus toe en zegt:
 'Jezus mijn dochter is ziek! Kom toch mee.* ☹️

*Jezus zegt: 'Ik ga met je mee, Jaïrus
 Ze komen bij het huis van Jaïrus.* 😐

*Jezus ziet veel mensen wenen.
 Jezus zegt: 'Waarom huilen jullie?'* ☹️

Talita is niet dood, ze slaapt.'
Jezus gaat de kamer binnen waar Talita ligt. 😐

Hij neemt haar hand en zegt: 'Sta op.'
Het meisje staat onmiddellijk op. 😊

*en begint weer te lopen. Iedereen is verbaasd.
 Jezus vraagt: 'Geef haar wat eten.'* 😊

Gesprek

- . Met welk gezicht begon het verhaal?
- . Waarmee wordt het afgesloten?
- . Wie heeft ervoor gezorgd dat dit gezicht helemaal anders werd?

Laat de kinderen ook vertellen over eigen ervaringen:

- . Wanneer hadden zij groot verdriet
- . Wie leefde met hen mee?
- . Wie bekeek alles van op afstand?
- . Wie gaf hen troost?

Tip

In plaats van te werken met die gezichten, vraag je de kinderen om de verschillende (uitgesproken) gevoelens met hun lichaam weer te geven.
 Vraag telkens aan een ander kind waarom het een bepaalde houding aannam.

Grotere Kinderen

Onvolledig verhaal

Vul de zinnen aan waar er stippelijntjes staan.

Kies uit de volgende woorden:

wenen - ziek - lopen - sta op

eten - met je mee - slaapt

Jaïrus loopt naar Jezus toe en zegt:
 'Jezus mijn dochter is! Kom toch mee.
 Jezus zegt: 'Ik ga, Jaïrus
 Ze komen bij het huis van Jaïrus.
 Jezus ziet veel mensen.....
 Jezus zegt: 'Waarom huilen jullie?
 Talita is niet dood, ze.....'
 Jezus gaat de kamer binnen waar Talita ligt.
 Hij neemt haar hand en zegt: '.....'
 Het meisje staat onmiddellijk op en begint weer te.....
 Iedereen is verbaasd. Jezus vraagt: 'Geef haar wat.....'

(Correctiesleutel: zie hoger)

Nadien zoeken de kinderen per twee naar de belangrijkste zin in de tekst.
 Laat ze zeggen waarom die zin voor hen de belangrijkste is.

Lettergebed

(voor taalvaardige kinderen)

De kinderen maken per twee een gebed waarvan elke nieuwe zin begint met een van de letters van Talita Koem.

T

A

L

I

T

A

K

O

E

M

Jongeren

Veeleer dan de vraag te stellen 'Is dit allemaal echt gebeurd?' kun je ingaan op: 'Wat willen gelovigen met dit verhaal zeggen?'

- Jezus is nabij als mensen lijden. Hij gaat met Jaïrus mee en treedt zijn huis binnen.
- Jezus geeft mensen in moeilijke situaties moed en kracht om 'op te staan' (= nieuw leven)
- Jezus doorbreekt het negatieve rond dood en lijden: de dood is geen eindpunt, maar een 'slaap' waaruit men ontwaakt. Christenen geloven in leven over de dood heen.
- Jezus is bezorgd om de kwaliteit van het leven: hij vraagt om eten voor het meisje.